

**ഇസ്ലാമിലെ ഇജ്തിഹാദും
വകം മുലവിയുടെ മതനവീകരണ
പ്രസ്താവവും**

കെ.എസ്. സൈതി

മന്ത്രി

வழிரையேன தெர்திஷ்வரிக்ஷோக்திக்ஷோ
ஏரு மதமாள் ஹஸ்வாஂ, ஹஸ்வாஂதினைக்குரிசீ
ஹஸ்வாஂசி நிலவிலிரிக்கூன பல அவைங்களை
கொடும்¹ காலங்களிற்கு முஸ்லினங்களும்
அமுஸ்லினங்களும் வொய்புறிவுமே அலாங்

തെയ്യം സ്വീകരിച്ചുത്തിട്ടുള്ള ചില ബിംബങ്ങൾ നിന്നോ വ്യാവ്യാമങ്ങളിൽനിന്നോ രൂപംകൊണ്ടിട്ടുള്ളതാണ്. ഇതിന് കാരണക്കാരി പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതൻമാരും പരിത്രകാരൻമാരും മാത്രമാണ് എന്ന് പറയുക വയ്ക്കുമ്പലിം സമുഹത്തിൽ തന്നെ വെരുറച്ചു പോയ പല ശീലങ്ങളും അഴിവിക്ഷണങ്ങളും ഇത്തരം ചിന്താഗതിയെ പരിപോഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ സമകാലികരാഷ്ട്രീയ വ്യവഹാരത്തിൽ ഇസ്ലാം ഒരു പ്രധാനമാന്ത്രിക

1 மலயாத் ஸாவித்யதாவாட்டில் பாருதவமுகவிழைப்புக்குவரும் புதிய தவமுகவிழைப்புக்குவரும் மூத்தால் அவைவெளித்தகரிமயாயிழைப்புள்ளத் திருத்தத்தைமூலம் குமாரனாங்கும் ஆனாலுமேல்லூம் ஹக்குத்தித்தைப்புக்கு. 1929ல் சாபினியுடைய சுச்சுப்புப்புறுத்தி எஸ்வாயிழைக்குடிய கூடு யோகத்தில் வழந்தெல்லாம் நடந்திய பிரஸ்ஸாங்க ஹன்னை போகுண்; முஸ்லின்கள் விஶூங்கிலூரிக்குத்தான் அறுக்காளாளர் பின்னுக்கொலூம் அவரும் தவித்து யோக்கிக்கொரத்து ஏனால் முனிக்காவண்ணில் முஸ்லின்கள் பின்னுக்கொலைப்பூலை விஶூங்காலையக்கலையிழுண்... ஹத விசுயத்தில் கோவலும் புரியுவாவாறுவிசையமாய பிரயுத்தியாளர் முஸ்லின்கள் செழுங்கத்... வழந்தெல்லாம் பிரஸ்ஸாங்கதை விமர்சித்துக்காளுக்கு கூடு வேவாங் குறிக்கும் வாரிக்குதில் வகா ஏவவி ஏற்றுதியிழுள்ளத் (வெள்ளும் 3, வகா 29, நவங்கி 14, 1929). மலவார் கலாபஂ கலின்த ஒட்டு பிரஸ்ஸிலிக்குதமாய பொகவிக்குமாரனாங்கிர ஆவசம்மிலை பில ஓய்னையில் ஒரு ஜில்லயில் கோவலும் காட்டுக்குவரும் மலக்கும்தீர் திகிலித் தூரமுகங்களில் பிரஸ்ஸாங்க வெங்காங்கும் ஏதாகாட்டித் தீர முஸ்லின்களை குரிசீல் பின்னுக்கொலைக்கு வெடிப்பும் விருஷங்குமாக்கிய காருவும் கூறிக்கூக. ஆயுகிக தவமுகவிழைப்புக் ஆங்க் மதனைக்கூட கூடு பிரதைக் பரிசுப்புக்குதியிழுடைய காளால் ஶமிக்குவோயாசி ஹஸ்வாங்கிர விவயிழுத்துங்குத் திக்குப்பும் விவேகஶாங்குவும் விவக்களாவுமாய விக்கங்காளாளிவுதெயங்கள். ஹஸ்வாமிக்கீர்க் குறங்குதெயிலை ராஜ்டியப்பரிசுமிதி கூடும் மன்றிலாக்காத திக்குப்பும் ஆங்குபிதமாயி ஒலைளாக்கர் அடுக்கிலைப்பீசீ கூடு 'பலாயன்' ஸிம்ளாங்க ஆய்சிக்கில்கூக்காளர் ஆங்க். அதேபோதிக்கீர்க் கணவுமங்குசூர்யாச் பா. 63-71 காளாக

വഹിക്കുന്നത് ചില സവിശ്ശേഷ സാഹചര്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ്. 'ശ്രീതയുദ്ധാനന്തര' ലോകത്തിൽ ഇസ്ലാം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകൾ വലിയൊരു ഭിഷണിയാണെന്നും 'മുസ്ലിം മതമാലികവാദം' ആപ്തക്കരമായ പ്രത്യയശാസ്ത്രമാണെന്നുമെല്ലാം പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതൻമാരും² ഭരണകർത്താക്കളും ആവർത്തിച്ച് പറയുന്നുവാൻ നമ്മുടെ നാട്ടിലെ ഇടതുപക്ഷ ബുദ്ധിജീവികൾവരെ³ അങ്കെന്നു പറയുവാൻ മടികാണിക്കുന്നില്ല. ഫാസിസത്തിൽനിന്നും നവഫാസിസത്തിൽനിന്നും വളർച്ചയുടെ സാഹചര്യങ്ങളിൽ നന്നായി ചെലവാകുന്ന ഒന്നാണ് ഈ 'മുസ്ലിം ഭിഷണി'. ആഗോളതലവത്തിൽ സോവിയറ്റ് യൂണിയൻവർ പതനത്തിന് ശ്രേഷ്ഠം പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങൾ വളരെ ബോധപൂർവ്വം വളർത്തിയെടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭിഷണിയും ഇതുതന്നെ. ചുരുക്കത്തിൽ ധാമാസ്മിതിക മതമെന്ന് ഒരു വശത്തും പ്രാക്യത മതമെന്ന് മറുവശത്തും നൂറ്റാണ്ടുകളായി മുദ്രയിക്കപ്പെട്ട ഇസ്ലാമിൻറെ വർത്തമാനകാലം 'പ്രസക്തി'യും ഭാവിയും നിർബ്ലായിക്കാൻ പോകുന്നത് മുസ്ലിങ്ങൾ മാത്രമല്ല. പ്രസ്തുത സമൂഹത്തിൻറെ പുറത്തുനിൽക്കുന്ന പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളും രാഷ്ട്രീയ ശക്തികളും കൂടിയാണ്. ഈ വർത്തമാനകാലസമസ്യകളെ എങ്ങിനെ നേരിട്ടാമെന്നുള്ളതാണ് മുസ്ലിം സമൂഹത്തിൻറെ മുന്നിലുള്ള ഏറ്റവും വലിയ വെള്ളവിളി.

അങ്കാലവ്യത്യാസമനുസരിച്ചുള്ള സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ പരിത്സമ്മിതികളിൽ രൂപം കൊള്ളുന്ന വൈവിധ്യമാർന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ നേരിടാൻ ഇസ്ലാമിനുള്ള കൈപ്പ് ഏറ്റപ്രശ്നപ്രശ്നപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിഷയമാണ്. ഇസ്ലാമിൻറെ ആത്മീയാടിത്തത്തിലും അതിൻറെ മൂല

തത്രങ്ങളും അപലമെങ്കിലും സാമൂഹികപരിവർത്തനയ്ക്കിന് മതം ഏറെ പ്രാമുഖ്യം നൽകുന്നു. എന്നാൽ പ്രയോഗത്തിൽ ഈ പരിവർത്തനാഭിമുഖ്യം എത്രമാത്രം ദ്വശ്യമാണ് എന്നെന്നേഷിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പ്രവാചകൻമുഹമ്മദിൻറെ മരണശ്ശേഷം ഒരു നൂറ്റാണ്ട് കഴിയുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ സാമൂഹികമാറ്റത്തിനെതിരായുള്ള വെള്ളവിളികൾ മുസ്ലിംസമൂഹത്തിൽ ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ധാമാസ്മിതികൾ ഇസ്ലാമിൻറെ നേതൃത്വം ഏറ്റുടുത്തങ്ങളോടെ ഈ കുടുതൽ പ്രകടമായി. ഇവർ മതത്തെ ദുർവ്വാഖ്യാനം ചെയ്തും അല്ലാതെയും നൂതനസിദ്ധാന്തങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ചുതുടങ്ങിയതോടെ ഇസ്ലാം പ്രായോഗികതലവത്തിൽ നിർപ്പലാവസ്ഥയിലായി. തുടർന്നുള്ള നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ ദൗവശാസ്ത്രസമ്പദ്യിയായ അട്ടരെ സമസ്യകൾ ഉരുത്തിരിയുകയും ഇസ്ലാം പലരുടെ കൈകളിൽ പലതരമായി മാറുകയും തിരിയുകയും ചെയ്തു. എവിൽ ഇസ്ലാമികനിയമശാസ്ത്രം നാലു വ്യത്യസ്തശാഖകളായി വഴിപാരിയുകയും കാലാന്തരത്തിൽ അതിനുള്ളിൽ തന്നെ രൂപംകൊണ്ട നൂതനസ്വഭാവങ്ങളും ശീലങ്ങളും ഇസ്ലാമിൻറെ തന്നെ തന്ത്രാലാളിത്യത്തും വഴിത്തെത്തയും വഴിക്കേത്തയും ചോദ്യം ചെയ്യുംവിധം വളർന്നു വികസിക്കുകയും ചെയ്തു. ദൗവശാസ്ത്രസമ്പദ്യിയായി മുസ്ലിംസമൂഹങ്ങളിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട നിയമങ്ങളും കീഴ്വഴക്കങ്ങളും ഇസ്ലാമിൻറെ മൂലതത്രങ്ങളെ തന്നെ കീഴമേൽമരിക്കുന്നതും യുക്തിചിന്തയെ നിരുപാധികം തള്ളിക്കളയുന്നതുമായിരുന്നു.

സാമൂഹികമാറ്റത്തിനും യുക്തിപരിയക്കും ഏതിരായിനിന്ന് ശക്തികൾ മത

2 ബൈബിളാധികാരിയായ ലൂതീസ്, പാടിക് ബുക്കാനൻ, നൈയപോൾ, സാമൂഹിക പി. ഹണ്ടിംഗ്ടൺ തുടങ്ങിയവരുടെ സഭിപകാല ലോവനങ്ങളും കൃതികളും ശ്രദ്ധിക്കുക. ഇവരുടെ പക്ഷപാതപരമായ നിലപാടുകൾക്കുള്ള വിമർശനങ്ങൾക്ക് ജ്ഞാനികൾ എസ്പ്പോസിറ്റ്, ദി ഇസ്ലാമിക് ട്രസ്റ്റ് (1992), എഡ്വാർഡ് സൈയ്ഡ്, കവറിംഗ് ഇസ്ലാം (1981) തുടങ്ങിയ പുസ്തകങ്ങൾ കാണുക.

3 മതമാലികവാദത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചയിൽ പക്ഷടുത്തുകൊണ്ട് സച്ചിദാനന്ദൻ, കെ.എൻ. പണിക്കരും കലാക്കരമുദ്ദീഖിൽ ഏഴുതിയ ലോവനങ്ങൾ കാണുക. ധമാക്കമം, ലക്കം 100, 14 നവസർ 1994, ലക്കം 101, 20 നവസർ 1994

ത്തിനുള്ളിൽ വളരെ പ്രബലമായിരുന്നിട്ടും ഇസ്ലാമിന്റെ പ്രാക്കാനവിശുദ്ധിയെയും അതിന്റെ വിമോചനചേതനയെയും കണ്ണ റിംഗ് നിരവധി മതപണ്ഡിതർമാരും മതപരിഷ്കർത്താക്കളും മുസ്ലിംസമുഹത്തിലെ ജീർഫ്ഫുതകൾക്കെതിരെ പോരാടിയ ചരിത്രമുണ്ട്. മാറിവരുന്ന സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയസാഹചര്യങ്ങളിൽ ഇസ്ലാമിന്റെ വിമോചനശക്തി അതിന്റെതന്നെ ആന്തരിക്കൾക്കിയിലും രീതിശാസ്ത്രത്തിലുമധിഷ്ഠിതമാണെന്നു വിശ്രസിച്ചു അനേകം മതപരിഷ്കർത്താക്കളിൽ അശ്രഗണ്യനാണ് വകം മഹലവി. മഹലവിയുടെ ഇസ്ലാമികരിൽ ശാസ്ത്രസംബന്ധിയായ ചെനകളും പ്രായോഗികതലാർത്തിൽ ഇസ്ലാമിനെന്നും മുസ്ലിംസമുഹത്തെയും അജ്ഞന്തെയും അന്യവിശാസങ്ങളുടെയും നടുവിൽ നിന്ന് മോചിപ്പിക്കാൻ നടത്തിയ പരിശമങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന് ലോകമുസലിം നവോത്ഥമാനപ്രസ്മാനത്തിൽ ഉന്നതസ്മാനം നൽകുന്നു.

നിർഭാഗ്യകരമെന്ന് പറയുടെ വകം മഹലവിയുടെ ചെനകളും പ്രവർത്തനങ്ങളും യമാർഹമായി കേരളചരിത്രത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. മഹലവിയെക്കുറിച്ചുള്ള ചില പുസ്തകങ്ങൾ അടുത്തകാലത്ത് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതിലെല്ലാം അദ്ദേഹം മുൻകെ എടുത്ത മതനവികരണപ്രസ്മാനത്തിന്റെ കേന്ദ്രവിഷയം വിസ്തരിച്ചുകളയുകയോ വിട്ടുകളയുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കഴുവിയൻ ചരിത്രകാരനായ റോളണ്ട് മില്ലർ കേരളരായിൽ വന്ന കാൽനൂറ്റാണ്ടൊളം താമസിച്ച മാപ്പിളമാരെക്കുറിച്ച് ഒരു പുസ്തകം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ഇസ്ലാമികമതപരിഷ്കരണത്തിന്റെ കാറ്റ് ആദ്യം വിശുദ്ധത് തെക്ക് തിരുവിതാംകൂർഭാഗത്തുള്ള വകത്തു നിന്നാണെന്നും അതിന്റെ നെടുനായകൾ വകം മഹലവിയാണെന്നും മില്ലർ സന്നതിക്കുന്നു

ഒണ്ണക്കിലും മഹലവിയുടെ പ്രസ്മാനം അടിസ്ഥാനപരമായി ഒരു 'യാമാസ്മിതികമതപരിഷ്കരണ'മായിരുന്നു എന്നാണ് ടെവിലദ്ദേഹം ചെന്നെത്തിനിൽക്കുന്ന നിഗമനം.⁴ വകം മഹലവിയെക്കുറിച്ച് പുറത്തിരിക്കുന്ന മറ്റാരു പുസ്തകത്തിൽ (ഒരു പക്ഷാനുഭൂതിയ ജീവചരിത്രം) ഓൾഡ് സ്വാതന്ത്ര്യസമരചരിത്രത്തിൽ മഹലവിക്ക് വലിയൊരു സ്ഥാനമുണ്ടെന്ന് നിരവധി നാടകീയമുഹൂർത്തങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് സ്ഥാപിക്കുന്നുണ്ട്.⁵ വാസ്തവത്തിൽ ഇത് മഹലവിയുടെ സവിശേഷവ്യക്തിത്വത്തിന്റെ ഒരു വശം മാത്രമാണ്. എന്നാൽ മഹലവിയുടെ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ മറ്റ് ഒരു മാനന്തരം - മതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഉൾക്കൊള്ളപ്പയും മഹലികചിന്തകളും സാമൂഹികപ്രതിബുദ്ധതയും - സവിസ്തരം വെളിപ്പേടുത്തുന്നവയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചെനകളും പ്രസംഗങ്ങളും. ഇവയെല്ലാം ചിക്കണ്ണത്തുടർവ്വെ വകം മഹലവിയുടെ ഇസ്ലാമിപ്രസ്മാനത്തെ അതിന്റെ കേന്ദ്രബിന്ദുവിൽ പുനഃപ്രതിഷ്ഠിക്കുകയാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിന്റെ മുഖ്യലക്ഷ്യം.

വകം മഹലവിയുടെ പ്രവർത്തനമണ്ഡലം അതിവിശാലമായിരുന്നു. സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയരംഗത്ത് തന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി മുമ്പനാട്ടുപോകുന്നവാഴാണ് കേരളത്തിൽ ഇസ്ലാമിനുണ്ടായ അപചയവും മുസ്ലിംസമുദായത്തെ പൊതുവിൽ ശ്രദ്ധിക്കുന്ന ജീർഫ്ഫുതയും നേരിട്ടുമനസ്സിലാക്കാൻ മഹലവിക്ക് സാധിച്ചത്. തിരുവിതാംകൂർ ദേശത്ത് അന്ന് നടമാടിയിരുന്ന അക്രമവും അനീതിയും അഴിമതിയും രാഷ്ട്രീയ ഉപജാപങ്ങളും തുറന്നുകാണിക്കാനും അതിനെതിരെ പൊതുജനാഭിപ്രായം സംഘടിപ്പിക്കാനുമായി മഹലവി 1905ൽ സ്ഥാപിച്ചു സരക്കാരിമാനിപത്രം കേരളത്തിലെ സാമൂഹിക വിമോചനചരിത്രത്തിൽ എന്തുകൊണ്ടും പ്രമാണമാന

4 റോളണ്ട് ഇ. മില്ലർ, മാപ്പിളാ മുസ്ലിംസ് ഹം കേരള : ഏ സ്റ്റാറി ഇൻ ഇസ്ലാമിക് ട്രസ്റ്റിംഗ് (മദ്രാസ് : പുതിയ പതിപ്പ്, 1992) പു. 270 - 74

5 എ. മുഹമ്മദ് കള്ളൻ, വകം മഹലവി (കോട്ടയം : 1981)

അതിനർഹമാണ്. ഒരു പത്രമുടമയ്ക്ക് സ്വന്തം വികമായുണ്ടാവുന്ന ആർത്ഥികലക്ഷ്യങ്ങൾക്കും മഹാവിക്കില്ലായിരുന്നു. 'ദേക്കടി ല്യോഡ്സാൻഡർ വളർക്കില്ലാരു നാടിനെ' എന്ന മുഖമുദ്ദയോടെ ജനമഖ്യത്തിലേക്കിറങ്കിയ സ്വദേശഭിമാനി കൂടുതൽ വീരും വാഴിയും കാണിക്കാൻ തുടങ്ങിയത് രാമകൃഷ്ണപിള്ള 1907ൽ പത്രാധിപത്യം എറ്റെടുത്തശേഷമാണ്. അന്ന് സ്വദേശഭിമാനിയാട് കിടപിടിക്കാൻപോന്ന പത്രങ്ങൾ ഇന്ത്യയിൽത്തന്നെ ഇല്ലായിരുന്നു എന്നതാണ് സത്യം. രാജീവൻ തിന്റെകിഴിൽ നടമാടിയിരുന്ന കൊള്ളൽരുതായ്മകൾക്കെതിരെ പൊരുതിയതിന്റെ ഫലമായി 1910ൽ പത്രം കണ്ണുകെട്ടുകയും രാമകൃഷ്ണപിള്ളയെ നാടുകടത്തുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ സ്വദേശഭിമാനി രാമകൃഷ്ണപിള്ള' കേരളചരിത്രത്തിൽ ഉൽക്കൃഷ്ടമായോരു സ്മാനത്തിനർഹനായി. നിർഭാഗ്യകരമെന്നു പറയട്ടു സ്വദേശഭിമാനിക്ക് നീണ്ടാണ്വേവർഷക്കാലം ഉടക്കം പാവും നൽകിയ വകം മഹാവി കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹികവിമോചനചരിത്രത്തിൽ ഏറെനൈംഗനും ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടാതെ പോയി. സ്വദേശഭിമാനി ദുരന്തം നേരിട്ടുകില്ലും വകം മഹാവിയുടെ വിമോചന പ്രസ്മാനം കൂടുതൽ സാർത്ഥകമായോരു ദിശയിലേക്ക് നീണ്ടാക്കയായിരുന്നു തുടർന്നുള്ള മുന്ന് ശക്കങ്ങളിൽ.

രണ്ട്

ഇസ്ലാഹി പ്രസ്മാനം

വകം മഹാവി ആരംഭിച്ച മതനവികരണപ്രസ്മാനം കേരളത്തിലെ മുസ്ലിംസമുദായത്തിലാകെ മംറത്തിന്റെ അലയൈബികൾ സ്വീകരിച്ചു. മഹാവിയുടെ മുസ്ലിം (1906), അഞ്ചു-ഇസ്ലാം (1918), തീപിക (1931) തുടങ്ങിയ ആനുകാലികപ്രസിദ്ധികരണങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹാവികൾക്കും ബഹിന്ദിപ്പുരണങ്ങളായിരുന്നു. സമുദായത്തിലെ ധാമാസ്മിതിക-പ്രതിശോഭക്കൾക്കെതിരെയുള്ള ശക്തമായ

പൊരാട്ടത്തിന് മഹാവി തന്റെ തുലിക പലിപ്പിക്കുകയും കേരളത്തിലെങ്ങാളുമിങ്ങാളും സഞ്ചരിച്ച് മുസ്ലിംവോത്മാനത്തിന്റെ സന്ദേശം ഇന്നങ്ങളിലെത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. മുസ്ലിം സമുദായത്തെ പൊതുവിൽ ബാധിച്ചിരുന്ന ദുഷ്പ്രവശനതകൾക്കും ദുരാചാരങ്ങൾക്കും എതിരായി മഹാവി അനുസ്യൂതം പൊരുത്തി. മാത്രമല്ല ആധുനികവിദ്യാഭ്യാസത്തിലൂടെ സാമൂഹികവും ദൈവശാസ്ത്രപരവുമായ പ്രശ്നങ്ങൾ യുക്തിയുക്തമായും തുറന്ന മനസ്സുംകയും സമീപിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത അദ്ദേഹം മുസ്ലിംങ്ങളുടെ ദുർബോധിപ്പിച്ചു. മതം, ചരിത്രം, സംസ്കാരം എന്നിവയിലുള്ള അശാധപാണ്ടിക്കിയും സാമൂഹികവികസനത്തക്കുറിച്ചുള്ള വിശാലവികാശംവും ഇസ്ലാഹിപ്രസ്മാനത്തെ മുന്നൊട്ടു നയിക്കുന്നതിന് മഹാവിയെ ഒടുവളരെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇസ്ലാമിക നവോത്മാനനായ കൾമാരായ ഇമാലുദ്ദീൻ അഫഘാനി, ഷൈയ്യ് മുഹമ്മദ്, മുഹമ്മദിബ്രൂനു അബ്ദുൽഹൈദ് വഹാബ്, ഇമാം ഗസാലി, ഇബ്രൂനു തെത്തിയാ, ഷാവലിയുല്ലും, സർ സൈയദ് അഹമ്മദ് വാൻഡ്, റഷീദ് റിദം തുടങ്ങിയവരുടെ ചിന്തകളും പ്രവർത്തനങ്ങളും സ്വാംശീകരിക്കുകയും ആദൈഷണികൾക്കുംവലയിലെ ഒരു സവിശേഷപ്രക്തിത്രമായി സ്വയം ഉയരുകയും ചെയ്തു.

തഹാർ (എക്കദൈവ വിശ്വാസം), ഇജ്തത്തിഹാസ്(സ്വത്രനവിചിന്തനം) ശരിയത്ത് (മതനിയമങ്ങൾ), സ്ത്രീകളുടെ അവകാശങ്ങൾ എന്നിവ മഹാവിയുടെ ഇസ്ലാഹിപ്രസ്മാനത്തിലെ സജീവവിഷയങ്ങളായിരുന്നു. മഹാവിയുടെ വ്യാഖ്യാനരീതിശാസ്ത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനാലുടനെ തഹാർ ദിലും ഇജ്തത്തിഹാസിലുമധിഷ്ഠിതമായിരുന്നു. ഇജ്തത്തിഹാസിന് അബ്ദി അകാരാദിയിൽ നിരവധി അർത്ഥത്തിലുണ്ടുണ്ട്. 'ഉദ്ധൂക്തമായ പരിശുദ്ധം'മെന്ന് പൊതുവെ പറയുന്ന ഇജ്തത്തിഹാസിന് ബഹാദുരിക്കവും പ്രായോഗികവുമായ ചില ലക്ഷ്യങ്ങളുണ്ട്.⁹ വുദ് അനിൽക്കിനും ഹാദിസിൽ (നബിവചനങ്ങൾ) നിന്നും യുക്തം നിയമങ്ങളും വ്യാഖ്യാനങ്ങളും വികസിപ്പിച്ചുക്കാണുള്ള മതപണ്ഡിതന്റെ

സംശയമാണ് അത് ഉദ്ദേശ്യാശ്വിക്കുന്നത്. ഇസ്ലാമിന്റെ 'ചാലന്തത്ത'മായി കവിയും പണ്ഡിതനുമായ സർ മുഹമ്മദ് ഇക്ബാൽ കാണുന്നതും ഇഷ്ടത്തിഹാദിനെയാണ്.⁶

ഇഷ്ടത്തിഹാദ് മുവ്യമായും മുലഗ്രന്ഥവും മായി (ഖുർആനും ഹദ്ദീസും) ബന്ധപ്പെട്ടാണ് വിവക്ഷിക്കുന്നത്. മുലഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രസക്തഭാഗങ്ങളുടെയോ ശ്രമാത്മിന്റെ തന്നെയോ പ്രാരഥാണികരണവും തുടർന്ന് അതിന്റെ വ്യാഖ്യാനവുമാണ് ഇഷ്ടത്തിഹാദ് ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്. മുലഗ്രന്ഥത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സമീക്ഷയുടെ ഇത് കാരണമാവുന്നു എന്നുമാത്രമല്ല യുക്തിയുക്തമായ റീതിശാസ്ത്രത്തെ ഒഴിവിലും വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുകയും ഇഷ്ടത്തിഹാദിലുടെ സാഖ്യമാവുന്നു. ഖുർആനും സുന്നത്തിനെയും (നബിചര്യ) അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി വ്യക്തമായ തീർപ്പുകൾപിക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ വരുന്നുവാൻ യുക്തിവിചാരം (ഹിയാസ്, ന്യായാവകാശം (ഇസ്തിപ്പസാർ), പൊതുനിർമ്മാണം (ഇസ്തിലാഹ്), അനുമാനം (ഇസ്തിദലാൾ) എന്നീ വഴികളിലുടെയാണ് തീരുമാനങ്ങളുടെക്കേണ്ടത്. എന്നാൽ ചില പണ്ഡിതനുമാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഹദ്ദീസിന്റെ കാര്യത്തിൽ മാത്രമേ ഇഷ്ടത്തിഹാദിന് പ്രസക്തിയുള്ളൂ. ഖുർആന് തർക്കമെറ്റ് പ്രാഥാണ്യമുണ്ടാക്കുന്നും പാഠവിമർശനവുവഹാരത്തിലുടെ അതിന്റെ മഹിക്കര സംക്ഷ്യപ്പെട്ട തെണ്ട കാര്യമില്ലെന്നും അവർ വാദിക്കുന്നു. എന്നാൽ നിയമങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് കൃത്യവും വിശദവുമായ പ്രസ്താവനകളോ രേഖകളോ ഖുർആനിലോ ഹദ്ദീസിലോ കാണാൻ സാധിച്ചുവരില്ല. ഇസ്ലാമിൽ നിയമങ്ങളെ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുന്നതിനായി ഖുർആന്റെ

പ്രസക്തമായ സുക്തങ്ങളെ അവലംബിക്കുന്നുവാൻ പ്രസ്തുത സുക്തങ്ങളുടെ ബാഹ്യാർത്ഥത്തിലല്ല മുലഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സമുച്ചയത്തിലാണ് മുവ്യമായും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത്. വകം മഹാവിജ്ഞാന വുർ ആൻ വ്യാഖ്യാന റീതിശാസ്ത്രചനകളിൽ അതീവ പ്രാധാന്യമേഖലാടെ പറയുന്നതും ഇതേ കാര്യമാണ്.

മഹാവിജ്ഞാന അഭിപ്രായം 'ബുദ്ധിക്ക് അസംഭവ്യമായി കാണുന്ന ബാഹ്യാർത്ഥത്താട്ടകൂട്ടിയ വല്ല വാക്യങ്ങളും ഖുർആനിലോ ഹദ്ദീസിലോ കാണുന്നതായാൽ ആ ബാഹ്യാർത്ഥമല്ല അവിടെ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്നും ബുദ്ധിനിശ്ചയിക്കാത്ത ഏതൊക്കെ അർത്ഥം അവിടെ ഉണ്ടാക്കുമാണ്. ബുദ്ധിക്കും പ്രമാണത്തിനും തമ്മിൽ വിരുദ്ധമാവം തൊന്തിപ്പിക്കുന്ന തികിൽ ആ പ്രമാണവചനത്തെ സംബന്ധിച്ച്... ബുദ്ധിക്കു തന്ന പ്രാഥാണ്യം' കൊടുക്കുന്ന ഒരു മാർഗ്ഗത്തെ സീരികൾക്കുമെന്നാണ് മഹാവി പറയുന്നത്.⁸ മാത്രമല്ല ഫിജറാ 500ന് ശേഷം ഇഷ്ടത്തിഹാദിന്റെ വാതിൽ അടയക്കപ്പെടുപോയി എന്ന് വാദിക്കുന്നവരുടെ അഭിപ്രായത്തെ വകം മഹാവി ശക്തിയുക്തം വണ്ഡിക്കുന്നു. ലോകാവസാനവരെയും എല്ലാ കാലത്തും മുജ്ഹത്താരിദിനങ്ങൾ (സാമുഹികപരിഷകർത്താക്കൾ) ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാവശ്യമാണെന്ന് മഹാവി ചുണ്ണിക്കാട്ടി. ഒരു മുജ്ഹത്താരിദിനം രൂടെ അഭിപ്രായത്തെ ക്രമീകരിച്ചുപോയ പാടില്ല എന്നുള്ള കാര്യവും അദ്ദേഹം അടിവാരിട്ടു പറഞ്ഞു⁹ സാഹമി, ഹനമി, മംലിക്കി, ഹംബലി എന്നീ ഇസ്ലാമിലെ നാല് അംഗികൃത നിയമവുവസ്ഥകളിൽ (മദ്ദഹാദ്) ഒന്നി

6 ബർണാദ് ജി. ടെയ്സ്, 'ഇഷ്ടത്തിഹാദ്', ദി എൻസൈക്ലോപിഡിയ ഓർ റിജിസ്റ്റേറ് (സ്കോട്ടാൻഡ് : 1987) പുണ്ണം 7, പു. 90-92.

7 സർ മുഹമ്മദ് ഇക്ബാൽ, ദ റിക്സിസ്ട്രക്റ്റേഴ്സ് ഓഫ് റിസിഡിനസ് റാട്ട് ഇൻ ഇസ്ലാം (ബാഗ്ദാദ് : 1982) പു. 148

8 എസ്. മുഹമ്മദ് അബ്ദു (എഡി.), വകം മഹാവിജ്ഞാന തൊഞ്ചക്കുത്ത കൃതികൾ (വകം : 1979), പു. 134

9 വകം മഹാവി, ഇള്ളത്തുഖാൻ (നിവക്കാമുക് : 1930) ഈ കൃതി ഇംഗ്ലീഷിൽ തെരഞ്ഞെടുത്ത മുഹമ്മദ് അബ്ദുൾ ഖഹിബിനെയും നീതിപിള്ളുകൊണ്ടുള്ള ഒരു വാദവും വാദവും തന്മുഹമ്മദ് അബ്ദുൾ (എഡി.), തൊഞ്ചക്കുത്ത കൃതികൾ, പു. 312-313

നൊടുപോലും പ്രത്യേക പക്ഷപാതമില്ലാത്ത സ്വതന്ത്രബുദ്ധികളായ മഹാസ്ഥാർ എഴുതിയി കൂളി വ്യാവ്യാനങ്ങളെയും ശ്രമങ്ങളെയും മാത്രം വുർ ആൻറിയും ഫ്രീസിന്റിയും ശഹണത്തിന് സഹായകമായി സീകരിക്കണമെന്നാണ് വകം മഹാവി ഉദ്ഘാഷ്ടം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.¹⁰

പൊതുക്കാരുങ്ങളിൽ പൊതുആലോച്നകകാണ്ട് തീരുമാനമെടുക്കണമെന്ന മതത്തിന്റെ സിഖാന്തം വകം മഹാവി എടുത്തു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ‘കാരുങ്ങളിൽ അവരുമായി ആലോച്നിക്കുക’ (വുർ ആൻ) എന്ന നിബന്ധനയുസരിച്ച് മൂഹമ്മദ്ദനബി പൊതുവിഷയങ്ങളിൽ തന്റെ അനുയായികളുമായി ആലോച്നിക്കുമായിരുന്നു. ആദ്യത്തെ നാല് വലിഹാ മാരും അതേ രീതിതന്നെ അവലംബിച്ചിരുന്നു. ഉമ്മ്യാവർദ്ധകാരുടെ വലിഹാമാരുടെ ഭരണം മുതൽ ഈ സ്വന്ദര്ഥത്തിന് ഒംഗം തട്ടിത്തു ടന്തി. അബ്ദാസിയാക്കളുടെ കാലതൽസേച്ചരാധികാരം വെരുന്നയക്കാനാരംഭിച്ചു. പിന്നീടുണ്ടായ മുസ്ലിംരണ്ടായികാരികളിൽ അപുർവ്വം പേരാഴിച്ചുള്ളവർബ�ലെല്ലും സേച്ചരാധികാരം തന്നെ മുന്നിട്ടുന്നു. ഇത് തന്നെയായിരുന്നു ലോകത്തിൽ ഇസ്ലാം ക്ഷയിക്കാനുണ്ടായ പ്രധാനകാരണമെന്ന് വകം മഹാവി ചുണ്ടിക്കൊടി.¹¹

ഇസ്ലാമികനിയമങ്ങളെ (ശരിയത്ത്) കുറിച്ചുള്ള വകം മഹാവിയുടെ നിർക്കഷണങ്ങൾ മഹലികവും ആനുകാലികപ്രസക്തിയുള്ളതുമാണ്. ശരിയത്തിന് കാലാനുസ്വരമായ മാറ്റങ്ങൾ പാടില്ലെന്ന് കരിപിച്ചിരുന്ന മുസ്ലിംസമുദായമല്ലത്തിൽ (ഈ വാദഗതിക്ക് ഇന്നും മാറ്റമുണ്ടായിട്ടില്ല) മഹാവിയുടെ ചിന്തകൾ ഒരു കൊടുക്കാറുതന്നെ സ്വീകരിച്ചു. ഇസ്ലാംമതത്തിലെ ധർമ്മാധിക്രമങ്ങളെ നിർണ്ണയിക്കുന്ന പ്രമാണങ്ങൾ വുർആനും

ഫ്രീസുമാണെന്ന് അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് വകം മഹാവി ഈ വിഷയത്തിൽ കൂടുതൽ ഉൾക്കൊഴിച്ചയോടെ കാരുങ്ങൾ തുറന്നുപറഞ്ഞത്. ഭരകിക വിഷയങ്ങളിൽ അപോഴപ്പാഴത്തെ സ്ഥിതികൾക്കുസരിച്ച് ഗുണമാണെന്ന് കാണുന്ന കാരുങ്ങളെ സ്വാദിപ്രായമനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചുകൊള്ളുവാൻ ചില പൊതുവിധികളുണ്ടോന് അദ്ദേഹം ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. മഹാവിയുടെ ‘ഇസ്ലാമിക മാനിഫെസ്റ്റോ’ എന്നറയപ്പെടുന്ന ഇസ്ലാംമതസിദ്ധാന്തം സംഗ്രഹണത്തിൽ അദ്ദേഹം എഴുതി:

.. ആത്മീയ വിഷയങ്ങൾ ദർക്കല്ലും ദാദശുട്ടവന്നവയല്ലാത്തവകാണ്ട് അവയുംസംശയിച്ച വിധികൾക്ക് മാറ്റമുണ്ടാക്കും അവശ്യമില്ല... ഭരകിക കാരുങ്ങളാകട്ട ദശകാലവ്യത്യാസമനുസരിച്ച് ദേശപുടാവുന്നതും നബിനമായി കാണാ വിഷയങ്ങൾ ഉൽക്കൊള്ളുകയും കിക്കാവുന്നതുമാകക്കാണ്ട് അവ കൂപ്പത്തായ ഒരു പരിധിയിൽ അടങ്കുന്നതല്ല. അതിനാൽ ആ വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്താളം ഗുണങ്ങളും ശ്രദ്ധിക്കുക, ദേശങ്ങളും നിരസിക്കുക, വിധികളിൽ നിന്തിയെ ദിക്ഷിക്കുക, അവകാശങ്ങൾ സമമാക്കുന്നു, അനീതി ചെയ്യുത്, ആകമം ചെയ്യുത്; ചതി ചെയ്യുത് ഇങ്ങനെ ചില പൊതുനിയമങ്ങളുണ്ടാണ് ഇസ്ലാംമതം സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ വക നിയമങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി കാണാ വിശക്ഷണം തിക്കൾക്ക് യുക്തംങ്ങളായ വിധികൾ നിർച്ചവികുവാൻ മതവിഷയത്തിൽ ശരിയായ ഒന്നാനുള്ള വിഭാഗമാർക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട് രജുകാരുങ്ങൾ രൂട്ടങ്ങിയ വ്യവഹാരവിഷയങ്ങൾ, നാശികവിഷയങ്ങൾ മുതലായ പൊതുവിഷയങ്ങളിൽ വേണ്ട കാരുജബാധയും നിന്തിക്കിഴംഗുമുള്ള അധികാരസ്ഥാനമാർ നിർച്ചവികുന്ന വിധികളെ അനുസരിച്ച് നടക്കണംത് പൊതുജനങ്ങളുടെ കടമയാക്കുന്നു.¹²

യാമാസ്മിതികത്രത്തിന്റെ ഉരുക്കുകോട്ടകൾ ഇളക്കാൻ തുടങ്ങിയതോടെ മതപണ്ഡിതരെന്ന സകൽപ്പിതപദവിയുമായി കേരളത്തിലെങ്ങാളുമിങ്ങാളും മുസ്ലിം സമു

10 വകം മഹാവി, ‘ഇസ്ലാം മതനീകരണം’, സഹ്യദയാഹാരം (ഹടവാ : 1930). മതാശ്വരത്തുന്ന കൃതികൾ, പു. 167-68

11 മൂഹമ്മദ് അബ്ദു (എഡി.), മതാശ്വരത്തുന്ന കൃതികൾ, പു. 129-30

12 അശൈപുസ്തകം, പു. 128-29

ഭായത്തിൽ നിർണ്ണായക സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിരുന്ന മഹലവിമാരും മുസലിയാക്കൻമാരും വകം മഹലവിക്കെതിരെ അരയും തലയും മുറുക്കി രംഗത്തെത്തി. മഹലവിതനേ ചുണ്ടിക്കാട്ടിയപോലെ 'മതനവികരണത്തിനെതിരായി ഇളക്കിവരുന്ന ദേങ്കര കൊടുക്കാറ്റിനെ എതിർത്തു നിൽക്കാൻ അസാമാന്യമായ മനസ്സക്കിയുള്ളവരെ കൊണ്ടു മാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.' ഈ അസാധാരണബൈരുവും നിശ്ചയദാർശ്യവും ധിഷണയും ഒന്തു പേരിന് അപൂർവ്വ വ്യക്തിത്രമായിരുന്നു വകം മഹലവി.

'ചുറുമുള്ള അവസ്ഥകൾക്ക് ദോജിക്കാതെ വിധത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ഏതൊരു സമുദായവും ലോകത്തിൽ അഗസ്ത്യകോടിയിൽ തള്ളപ്പെടുമെന്ന'¹³ തിരിച്ചറിവ് വകം മഹലവികൾ സമുദായോദ്ധാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള കരുതൽ നൽകി. 'ഉദരണിമിത്തം ആത്മീയഗുരുക്കൻമാരുടെയും മതവിദ്വാൻമാരുടെയും വേഷംയില്ലെ നടക്കുന്ന ഒരു തരം മുഖഭൂഖികളുടെ ദുർബോധനങ്ങൾക്ക് അടിമയായിപ്പോയ മുസലിം സമുദായത്തെ¹⁴ വെളിച്ചതിനെന്ന് വീഡിയിലേക്ക് നയിച്ചത് വകം മഹലവിയാണ്. മലയാളം കാഫിൻ സീറിയും, ഇംഗ്ലീഷ് നരകത്തിനെന്നും ഭാഷയാണെന്നു വിശ്വസിച്ച് ആധുനികവിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ നിന്ന് അകന്നുനിന്നിരുന്ന ഒരു സമുദായമല്ലതിലായിരുന്നു വകം മഹലവി തന്നെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചത്. അക്കാദാലത്ത് പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിലെ അദ്ധ്യാസനം മുസലിംങ്ങൾക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് സ്ത്രീകൾക്ക്, നിഷിഖമായിരുന്നു. മതപാരശ്രാലകളിൽ അബ്ദിക്കാക്ഷരങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്ത് വായിക്കാനുള്ള സാഹചര്യം മാത്രമാണ് അനുഭാവി

രുന്നത്. ഈത് സ്വാർത്തമമതികളായ മഹലവിമാരും മുസലിയാക്കൻമാരും നല്ലവള്ളംചുംഖണം ചെയ്തു. മുസലിംങ്ങളുടെ ശോച്യാസവസ്ഥക്കുള്ള പ്രധാന കാരണം വിദ്യാഭ്യാസത്തിനെന്ന് കുറവാണെന്നും മതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തെറ്റായ അവബോധമാണ് മുസലിം ലോകത്തെ കാലാന്തരത്തിൽ ചെതന്നുപറിത്താക്കിത്തീർത്തതെന്നും കാലഗതിക്കുന്നുസരണമായി ഉയരാൻവിടാതെ അവരെ അമർത്തിവച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നും വകം മഹലവി ഓർമ്മിപ്പിച്ചു.¹⁵

മുസലിം സാമൂഹ്യ പരിഷ്കരണസംരംഭങ്ങളുടെ ആവശ്യകത ഭാവാദ്ധ്യപ്പെട്ട അദ്ദേഹം സമുദായത്തെ ഗ്രസിച്ചിരുന്ന മാറാരോഗ്യങ്ങളെ ഒന്നാന്നായി നേരിട്ടു. ആദ്യമായി 'അവാന്തരമതങ്ങൾ' സ്വീഷ്ടിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾ മഹലവി അപഗ്രാമിച്ചു:

ഭിന്നക്രമത്തന്നുവും ആൻഡ്രൂസ്ക്രാൻഡ്രൂസ് മാക്കാതെ (മുസലിംങ്ങൾ) ഓരോ പുതിയ അടിസ്ഥാനങ്ങളും സിഖാന്തങ്ങളും അവലും ബിച്ച് അനുകശാഖകളായും ഉപശാഖകളായും തിരിഞ്ഞു. ഓരോ കക്ഷികളും തങ്ങളുടെ അടിപ്രായങ്ങളാട്ടും സിഖാന്തങ്ങളാട്ടും ഔപിക്കുവാനായി വൃത്താന്തം വാക്യങ്ങളും ഫറിസുകളും ഇച്ചാനുസരണം വ്യാവ്യാനിച്ചുകളും അടിപ്രായങ്ങളും സിഖാന്തങ്ങളും ഇസ്ലാമത്താക്കിത്തിർത്തു. ഈ അവാന്തരമതങ്ങൾ ഇസ്ലാമത്തിനെന്നുള്ള തരം നാലിച്ചു അതിന് വിവിധതരമുണ്ടാകുകയാൽ അതിനെന്ന് ജീവശക്തിയും ഓരോയും വീരവും ക്ഷയിച്ചുപോവുകയും അതിനെന്ന് യഥാർത്ഥമാർത്ഥരം അവിഭാഗത്തിലും കൂടുതലുകയും അതിനെന്ന് അക്കൗത്തിലുകയും പ്രക്രതി കൃതിമമായി മാറുകയും ചെയ്തു...¹⁶

ഈത് ഇസ്ലാമിനെന്ന് അടിസ്ഥാനശിലയായ തഹഫീദിനെന്ന് നിങ്ങളും കൂടിയാണ്.

13 വകം മഹലവി, 'നമ്മുടെ അവസ്ഥ', അഞ്ചു-ഇസ്ലാം, വോളും 1, വകം 1, ആഗസ്റ്റ് 1918. തെരഞ്ഞെടുത്ത കൃതികൾ പു. 178

14 ആഗസ്റ്റ് 7, 1922ലെ പ്രസംഗം. എ. മുഹമ്മദ് കള്ളേ (എഡി.), വകം മഹലവി : പ്രബന്ധങ്ങൾ സമ്പാദനകൾ (തിരുവനന്തപുരം, 1985), പു. 37

15 മുഹമ്മദ് കള്ളേ (എഡി.), പ്രബന്ധങ്ങൾ, സമ്പാദനകൾ, പു. 2-26, 30-41

16 മുഹമ്മദ് അബ്ദു (എഡി.), തെരഞ്ഞെടുത്ത കൃതികൾ, പു. 161

തൈഹിദാവട്ട് 'മനുഷ്യരെ അനൃതക്കു കീഴപ്പെടുക എന്നുള്ള അടിമത്രത്തിൽനിന്ന് രക്ഷിക്കുകയും അവൻറെ വിചാരങ്ങളെ മതാഖ്യക്ഷൻമാരുടെയും ദുഷ്കരാജാക്കൻമാരുടെയും ബന്ധനത്തിൽ നിന്നും മേംചിപ്പിക്കുകയും തന്മുലം മനുഷ്യനെ കളക്കമില്ലാത്ത സ്വതന്ത്രനായും ശ്രേഷ്ഠനായും ഇതിക്കുന്നതിന് കാരണമാക്കുകയും ചെയ്തു.'¹⁷ 'നിയമാധിക്യ' മാണ് ഇസ്ലാമിൻറെ അപചയത്തിനുള്ള മറ്റാരു പ്രധാന കാരണമെന്ന് കണ്ണടത്തിയവകം മുലവി ഇപ്പകാരം എഴുതി:

'வெவங் நினைவிக்கீ' எடுக்குவதற்கு உருவுளி
க்குன்று, வெப்பமுறையை உருவிலிக்குனிலு';
'ஏதாவத் நினைவிக்கீ'விஶாலமாய் மத்தையைக்கு
கொண்டுவருகிறது' உண்ணூறு வுற் அனும்
பதிஸுப் ஹஸ்லாமத்தினரை அடிசம்பான
ஸுவகரமாயிடுதல்தான்கள்' ஷஹாஜிக்குன்று.
ஏனால் பிற்கொலரத்துங்காய் மறைங்கியிருக்குமாகக்கூட
வுற்றுக்கிலும் ஸுகாத்திலும்
முதல்வருக்கீர்த்தும் காலை அனுமானங்கள்
கொண்டு உபாணச்சிகொண்டு மருங் ஹஸ்லாம்
மத்தையில் நியமங்கள் கள்களிலேலோ வர்வி
பிழுக்கு... பழுக்குத்திலீ பிற்கொலரத்து
ஹஸ்லாமமத்தையில் வாய்க்குடியை நியமா
யிக்கும் நிமித்தம் ஈதினரை விஶாலத் தூக்கு
க்கொட்டும் ஸுமரத் கரிந்தாயும் பறினாலி
அளிக்குன்று.¹⁸

'നൂതനനടപടി'കളാണ് ഇസ്ലാമിന്റെ ചെതന്യത്തെ നശിപ്പിച്ച മറ്റാരു വസ്തുതയെന്നു ബോധ്യപ്പെട്ട മുലവി അക്കാദമിയും നിലവിലിരുന്ന പല ഭൂരാചാരങ്ങളെയും അന്യ വിശ്വാസങ്ങളെയും എതിർത്തു. മതത്തിന്റെ വേഷംകെട്ടിയ കപടസന്ധാസിമാർ മുസ്ലിംങ്ങളുടെയിടയിൽ വലിയ സ്വാധീനംചെലുത്തിയിരുന്നു. അവർക്ക് ദിവ്യതരമുണ്ടായും മന്ത്രം, പ്രാർത്ഥമന തുടങ്ങിയവകൊണ്ട് അൽഭൂതങ്ങൾ കാട്ടാൻ കഴിയുമെന്നും പൊതുവിൽ മുസ്ലിംങ്ങൾ വിശ്വാസിച്ചിരുന്നു. വബന്ധുകളെ പുണ്യ സ്ഥലങ്ങളായി ആരാധിക്കുക, ഉൽസ

வணங்கும் அடியோகாஸ்னங்கும் நடத்துக், ஓரெஷு
யிட்டி, ரோசெலாந்திக்கும் அஞ்சைஸில்கிக்கும்
திவ்யாத்மாகஜோட் பிரார்த்த்மிக்குக், அஞ்சை
நிவுத்திக்காயி ஜெனயிரிக்குக், விழக்கும்
திரியும் வய்க்குக் ஏற்கிவரயைக்கை வகை
மஹவியும் அங்குயாயிக்கும் ஏதிர்த்து.
ஹத்தாம் நூதனநபடிக்கள் ஹஸ்லாமின்
நிஷ்டிவுமாளைகில்லும் கேரளத்தில் (ஹந்து
யில் மற்ற பலயிடத்தும் காணுங்கோலை)
முஸ்லின்கள் அரிஷெதா அரியாதெயோ
ஹதெல்லாம் பின்துகர்ணதினீர் பறித்துப்பறமாய
ஸாபாசர்யங்கும்கூட நாம் மந்திரிலாக்களெடுங்க.

ஒரு ஹெங்வஸங்ஸ்கூதியில் ஹஸ்லாம் கட
(நூசெல்லுங்கோள் ஸ்ராதாவிக்கமாயும் சில
'கொடுக்கல்லும் வாணங்கும்' ஸஂவிக்கும். அதில்
அஞ்சாரப்பறமாயோடு தலத்திலே கூடு
த்தில் ஸஂவிசூழேயும்து. ஹதினெ
போன்ஸாபிப்பிச்சுத்தும் பரிபொசிப்பிச்சுத்தும்
ஸ்ரார்த்த்மதாத்திப்பற்றுக்காராய், மதத்தினீர்
பேரும் பரஞ்சன் நடநிருந் கபடஸங்காஸிமா
ராயிருந்து. ஹவர்க்கே ஹஸ்லாமினீர் அங்கை
நீர் யர்மாநூஶாஸங் ஹஸ்கெகாந்தாங்கை
கடின்னிடில்லு. 'மதகர்மணங்கை ஜிவநிலூத்த
வெரும் சடன்னுக்குலாக்கி' தனிர்த்தங்கோட
முஸ்லிங்ஸமுஹாயும் ஸகலவிஷயங்குமில்லும்
ஸகலருடெயும் பின்னில் விளைபோயி.

ചുരുക്കത്തിൽ നിയമാധിക്യം മുലവും നുതന നടപടികളിലുടെയും അവാന്തരമത നേർ നിമിത്തവും ഇസ്ലാം വിക്രമാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന അവസ്ഥയിൽനിന്ന് ‘അതിനെ ശുദ്ധികരിച്ച് പുരിപ്പസ്ഥിതിയിലാക്കി പ്രശ്നാ ഭിപ്പിക്കുന്നതത്രെ’ വകം മഹാവിഖ്യാട ഇസ്ലാംമതനവീകരണത്തിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം¹⁹ നവീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ

17 വകം മുഹമ്മദി, 'സുറത്തുൽ - ഹാത്തിഹാ', അൽ-ഖുസ്വാ, വോല്യൂം, 1, വകം 1, ഏപ്രിൽ 1918. ദയവന്നത്തുടർച്ച കുറികൾ, പു. 53

18 മുഹമ്മദ് അബ്ദുൾ (ഫറി), രഹരണത്തോൽ കൃതികൾ, പാ. 161-163

19 അരത്യസ്തകം, p. 165-66

അദ്ദേഹം എഴുതി:

ഈസ്ലാംത്തതിന് സംഭവിച്ച ഏവക്കുതം
മുസല്ലിങ്ങളുടെ ബ്രഹ്മിയെയും മനസ്സിനോയും
ബന്ധംകൂട്ടിയെയും എത്രത്തോളം ക്ഷയി
പീഠം അത്രത്തോളം അത് അവരും മഹാക
ംഗൾ‌പിരിത്തള്ളി... മതത്തിന്റെ നവീകരണം
കൊണ്ടല്ലാതെ മുസല്ലിങ്ങൾക്ക് ആൽഫീയമായ
ഉയർച്ച ഉണ്ടാക്കുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ടല്ലാതെ
അവരുടെ മാനസികരാഗം മാറുന്നതുമല്ല.
ഭരകിക്കണ്ണിവിത്തൻവിൽ മുരാഖ്ത പോകുവാ
ന്നുള്ള ചഹം അവരുടെയിടയിൽ ഉണ്ടാക്കണ
മെക്കിലും മതനാഡികരണംകൊണ്ടല്ലാതെ
സാധിക്കുന്നതല്ല.²⁰

വകം മഹലവി അതീവ ഗൗർവ്വത്താടെ
എറ്റെടുത്ത മറ്റാരു വിഷയമാണ്
മുസല്ലിംസ്ത്രീകളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ. ഈസ്ലാം
മിൽ സ്ത്രീകളുടെ പദവി വളരെ താഴ്ന്നതാണെന്നും
പുരുഷന് തുല്യമായി സ്ത്രീകൾ
യാതൊരു അവകാശങ്ങളുമനുവദിച്ചുകൊടു
ത്തിട്ടില്ലെന്നുമുള്ള പ്രചരണത്തെ വകം മഹ
ലവി എതിർത്തു. സ്ത്രീയും പുരുഷനും ഒരേ
വർദ്ധകാരാണെന്നും മനുഷ്യവർദ്ധത്തിനുള്ള
ശ്രദ്ധപംതയകൾ പുരുഷനോടൊപ്പംതന്നെ
സ്ത്രീക്കും അവകാശമുണ്ടെന്നും വുർ ആനെ
വ്യാവ്യാനിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ചു.
കടമകൾ മാത്രമല്ലാതെ അവകാശങ്ങളാണു
മില്ലാതിരുന്ന സ്ത്രീകൾക്ക് 'അവർക്ക് അവരു
ടെമെല്ലുള്ള കടമകൾക്കൊപ്പം അവകാശങ്ങളു
മുണ്ട് എന്ന് വുർ ആൻഡ് വിധിച്ചതായി അദ്ദേഹം
ചുണ്ടിക്കാട്ടി. മഹലവിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ
അരുംബൃയിലെന്നപോലെതന്നെ ഇതര ഒരു
ങ്ങളിലും സ്ത്രീകൾക്ക് യാതൊരവകാശങ്ങളും
അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാതിരുന്ന അക്കാലത്ത്
സ്ത്രീകൾക്ക് പുരുഷനിമാരോട് തുല്യാവ
കാശം നൽകുന്ന ഇതു വിധി അരുംബൃയിൽ
മാത്രമല്ല, ലോകമാസകലം പ്രക്രഷാംഭം ഉണ്ടാ
ക്കേതുകു ഓന്നായിരുന്നു.²¹ ഈസ്ലാം ഇന്ന്
പാശചാത്യസ്ത്രീകൾ നന്ദിയിൽക്കുന്ന

സ്വാതന്ത്ര്യാവകാശങ്ങളാക്കേ 1300 വർഷ
ങ്ങൾക്ക് മുമ്പുതന്നെ സ്ത്രീകൾക്ക് നൽകിയി
രുന്നതായി മഹലവി ചുണ്ടിക്കാട്ടി. എന്നാൽ
'പാശചാത്യർ', കേവലം പക്ഷപാതബന്ധി
കൊണ്ട് മറ്റ് പല വിഷയങ്ങളിലെന്നപോലെ
തന്നെ സ്ത്രീകളെ സംബന്ധിച്ചും ഈസ്ലാംമ
തത്തിന്റെ പേരിൽ പല അപവാദങ്ങൾ പറ
ത്തിയിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ അവർ 'ചെങ്ങുന
ആക്ഷപണങ്ങളെ വണ്ണിച്ചു സമത്രത്തിന്റെ
യമാർത്തമ തത്രങ്ങളെ ഇനങ്ങൾക്ക് ബോധ്യ
പെടുത്തുവാൻ തന്നെക്കുള്ള കടമയെ
മുസല്ലിങ്ങൾ വേണ്ടപോലെ നിർവ്വഹിച്ചു
കൊണ്ടാതെതിൽ' മഹലവി വ്യസനിച്ചു.²²
ഈതിന് കാരണമായി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത്
മുസല്ലിംമതപണ്ഡിതന്മാർത്തിൽ നവീനലോ
കവുമായി ബന്ധമുള്ള മുസല്ലിങ്ങളുടെ അദാ
വ മാണ് എന്നാൽ, നവീന ലോകവുമായി
ബന്ധമുള്ള മുസല്ലിങ്ങൾക്ക് മതപാണ്ഡി

20 അരുംബൃസ്തകം, പു. 165-66

21 മുഹമ്മദ് കള്ള് (എഡി.), പ്രബന്ധങ്ങൾ, സ്മരണകൾ, പു. 85-86

22 അരുംബൃസ്തകം, പു. 89

തുവും മതവോധമുള്ളവരും' കുറവായി രുന്നു.²³

ബഹുഭാര്യത്വം, വിവാഹങ്ങമാപനം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളിൽ നിലവിലിരുന്ന പലധാരണകളും തെറ്റാണ്ടന് മാലവി പറഞ്ഞു. ബഹുഭാര്യത്വത്തക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം എഴുതി:

ഇസ്ലാമത്തം സർവ്വസാമാന്യമായി ഉപദേശിക്കുന്നത് ഏകഭാര്യത്വത്താണെന്നും ബഹുഭാര്യത്വ മാർഗ്ഗത്തെ മുഴുവൻ അടച്ചുകളയാതെ ഒരു ഇടുങ്ങിയ വാതിലെക്കില്ലോ ഇസ്ലാമത്തം തുറന്നിട്ടിരിക്കുന്നത് നന്നിലധികം ഭാര്യമാരെ ബശിക്കണം ആവശ്യം കരാർക്ക് അഭിടാൻ അതിന് തിരു പ്രതിബന്ധമായി നിർക്കുന്നത് സർവ്വകാലാനുഷ്ഠാനയും പ്രക്രതിയുക്തവുമായ ഒരു മതത്തിന് ഉചിതമല്ലാത്തതാക്കാണാണെന്നുമുള്ള സംശ്ഠികൾ നന്നിലധികം ഭാര്യമാരെ വരിക്കുവാൻ വിചാരിക്കുന്നവർ കാരണക്കണംതാണ്...²⁴

അതുപോലെ വിവാഹങ്ങമാപനത്തിനുള്ള അനുവാദത്തെ 'അനുചിതമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നവരെ മതം കരിനമായി ദേഹിക്കുന്ന' തായി വകം മാലവി ചുണ്ടിക്കാട്ടി. 'തക്കതായ കാരണംകൂടാതെ വെറും ആവേശംകൊണ്ട് ഭാര്യാത്യാഗം ചെയ്യുന്നവരെ' മതം എതിർക്കുന്നതായി ഫർസുകൾ ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ടു മാലവി സമർത്ഥമിച്ചു.²⁵

സ്ത്രീകളുടെ ഇസ്ലാംമതത്തി നീറപേരിൽ ദോഷാരോപണം ചെയ്യാൻ പാശ്ചാത്യർക്കും മറുള്ളവർക്കും മുസ്ലിംസ്ത്രീകളുടെ ഉന്നതെ സാമൂദായിക നിലകൂടി അനുകൂലിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടെന്ന വസ്തുത' മാലവി ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. സ്ത്രീകളെ അക്ഷരം പരിപ്പിക്കരുതെന്ന ഒരു വ്യാജഹാർഡി സിനെ മുറുകെ പിടിച്ചുകൊണ്ട് സ്ത്രീകളുടെ സകല അഭിവ്യുദിയേയും തടയത്തക്കവിധി പിലർ ബഹളം കൂടുന്നത് മാലവി

വിമർശിച്ചു. സ്ത്രീകൾ പുരുഷന്മാരെപ്പോലെതന്നെ ബുദ്ധിയുള്ള വർദ്ധമാണെന്നും... ദീർഘ സംബന്ധമായും ലോകസംബന്ധമായും അവർക്ക് ആവശ്യമായ പരിപ്പുകളെ കൊടുക്കണമെന്നുമാണ് വകം മാലവി വാദിച്ചത്.²⁶

വകം മാലവിയുടെ ഇസ്ലാഹി പ്രസ്താവനം മുങ്ഗാട്ട് കൊണ്ടുപോവാവുന്നതിന് ധാരാളം പ്രതിബന്ധങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. യാമാസ്മിതികൾ കെട്ടിപ്പോകിയ ശക്തിഭൂർഭ്രംഭശിഖരിക്കുക എന്നതുതന്നെ വിഷമംപിടിച്ച പണിയായിരുന്നു. നിരവധി ലേവനങ്ങളിലും എയും സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങളിലും എയും മാലവി ഇരു ദാത്യം നിറവേറ്റി. ചിറയിന്കീഴ്ത്താലുകൾ മുസ്ലിം സമാജം, ആലപുഴയിലെ ലജ്ജന്തതുൽ മുഹമ്മദിയോസംഘം, കൊടുങ്ങല്ലൂർബിലെ മുസ്ലിം ഏകൃസംഘം എന്നിവ മാലവിയുടെ ഇസ്ലാഹിപ്രസ്താവനത്തെ വളരെയധികം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച സംഘടനകളായിരുന്നു. യാമാസ്മിതികൾ കെട്ടിപ്പെടുത്തു നേടുംകോട്ടുകളെ തകർത്തു കൊണ്ട് മുസ്ലിംബാലികാ-ബാലൻമാർ ആദ്യമായി വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പോയിത്തുടങ്ങിയതും ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിന് അവർ തയ്യാറായതും വകം മാലവിയുടെ അശാന്തപരിശൃംഖല കൊണ്ടാണ്. അതുപോലെ അറബിഭാഷാ പഠനപരിഷ്കരണത്തിന് മാലവി സീരി റിച്ചവഴികൾ വളരെ ശാസ്ത്രീയവും കാലോചിതവുമായിരുന്നു. സർക്കാരിനെ കൊണ്ട് അരബിഭാഷാഭ്യാസനം പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിലെ പാംപലഭത്തിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയത് വകം മാലവി ചെയ്ത മറ്റാരു സേവനമായിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ അറബിഭാഷാഭ്യാസനം തുടങ്ങിയതോടെ വിദ്യാവിമുഖരായിരുന്ന മുസ്ലിങ്ങൾ തങ്ങളുടെ കൂട്ടികളെ പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിലേക്കരയക്കാൻ തയ്യാറായി.

23 അമൃപുസ്തകം, പൃ. 89

24 അമൃപുസ്തകം, പൃ. 91

25 അമൃപുസ്തകം, പൃ. 92

26 വകം മാലവി, 'നമ്മുടെ സ്ത്രീകൾ', അഞ്ചുഇസ്ലാം, വോള്യൂം 1, ലക്കം 1, ഏപ്രിൽ, 1918.മുഹമ്മദ് അബ്ദു (എസി.), തന്റെശ്രദ്ധയ്ക്കുത്ത കൃതികൾ, പൃ. 186-87.

മുസ്ലിംനവോത്മാനത്തിന് നാഡി കുറിച്ച് ഇത് സംരംഭങ്ങൾ എതാണ്ട് മുന്പത്തിറാണോളം നിഃശ്വന്നിന്നു. മതനവീകരണ യത്തെ ഞ്ഞങ്ങൾ മൗലവിയെ തുണ്ട്രിച്ച സംഘടനകളും വ്യക്തികളും കാലാന്തരത്തിൽ മറ്റ് സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തനമേഖലകളിലേക്ക് തിരിഞ്ഞതോടെ ഇസ്ലാഹി പ്രസ്മാനത്തിന്റെ ശത്രീയതയും മണ്ഡലോദ്ധൂ. ഇത് യാമാസ്മിതികരുടെ തിരിച്ചുവരവിന് ഇടയാക്കുകയും വക്കംമുലവി എന്തിനെയെല്ലാം എതിർത്തുവോ അതെല്ലാം പുർണ്ണാധികം ശക്തിയോടെ പുനഃസ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തും മറ്റ് സാമൂഹിക-സാംസ്കാരിക രംഗങ്ങളിലും മുസ്ലിങ്ങൾ ഇന്ന് നേടിയിരിക്കുന്ന അദ്ദൂന തിക്ക് ഇടയാക്കിയ ഇസ്ലാഹിപ്രസ്മാനത്തി

നേരി കേന്ദ്രവിഷയങ്ങൾ പാടെ വിസ്മരിക്കുപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇസ്ലാമിനെക്കുറിച്ച് പൊതുവിലും ശരിയത്തിനെക്കുറിച്ച് പ്രത്യേകിച്ചും ഇപ്പോൾ ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ആക്ഷേപങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലവരത്തിൽ വക്കംമുലവി 62വർഷം മുമ്പ് നൽകിയ വ്യാവ്യാനങ്ങളും വിശകലനങ്ങളും പ്രസക്തമാണ്. കാലഘോഷ വ്യത്യാസമനുസരിച്ച് ലഭകിക്കിയമന്നങ്ങൾ മാറ്റേണ്ടതുണ്ടെന്ന് മുലവിയുടെ കണക്കതലും ഇജറ്റത്തിലൂടെനേരി വാതിലുകൾ എല്ലാകാലത്തും തുറന്നിടേണ്ടതാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനേരി നിരീക്ഷണവും മതമുലികവാദം (അമവാ യാമാസ്മിതിക-മുലതത്രവാദം) ശക്തി പ്രാപിച്ചുവരുന്ന ഇതു കാലഘട്ടത്തിൽ ചിന്താർഹമായ വിഷയങ്ങളാണ്. □